

ACTE ALE AUTORITĂȚII NAȚIONALE DE REGLEMENTARE ÎN DOMENIUL ENERGIEI

AUTORITATEA NAȚIONALĂ DE REGLEMENTARE ÎN DOMENIUL ENERGIEI

ORDIN

privind aprobarea Regulamentului de organizare și funcționare a pieței organizate de energie electrică, administrată de Societatea Bursa Română de Mărfuri — S.A.

Având în vedere prevederile art. 23 alin. (2) lit. b) din Legea energiei electrice și a gazelor naturale nr. 123/2012, cu modificările și completările ulterioare,

în temeiul dispozițiilor art. 5 alin. (1) lit. c) și ale art. 9 alin. (1) lit. h) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 33/2007 privind organizarea și funcționarea Autorității Naționale de Reglementare în Domeniul Energiei, aprobată cu modificări și completări prin Legea nr. 160/2012, cu modificările și completările ulterioare,

președintele Autorității Naționale de Reglementare în Domeniul Energiei emite următorul ordin:

Art. 1. — Se aprobă Regulamentul de organizare și funcționare a pieței organizate de energie electrică, administrată de Societatea Bursa Română de Mărfuri — S.A., prevăzut în anexa care face parte integrantă din prezentul ordin.

Art. 2. — Operatorul pieței de energie electrică Societatea Bursa Română de Mărfuri — S.A. duce la îndeplinire prevederile prezentului ordin și publică pe pagina proprie de internet, în termen de 30 de zile de la data intrării în vigoare a prezentului ordin, procedurile operaționale necesare punerii în aplicare a regulamentului prevăzut la art. 1.

Art. 3. — Operatorii economici din sectorul energiei electrice duc la îndeplinire prevederile prezentului ordin, iar entitățile

organizatorice din cadrul Autorității Naționale de Reglementare în Domeniul Energiei urmăresc respectarea prevederilor prezentului ordin.

Art. 4. — La data intrării în vigoare a prezentului ordin se abrogă Ordinul președintelui Autorității Naționale de Reglementare în Domeniul Energiei nr. 117/2022 pentru aprobarea Regulamentului de organizare și funcționare a pieței contractelor la termen de energie electrică, organizată de societatea Bursa Română de Mărfuri — S.A., publicat în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 933 din 23 septembrie 2022.

Art. 5. — Prezentul ordin se publică în Monitorul Oficial al României, Partea I, și intră în vigoare la data publicării.

p. Președintele Autorității Naționale de Reglementare în Domeniul Energiei,
Mircea Man

București, 29 martie 2023.
Nr. 20.

ANEXĂ

REGULAMENT de organizare și funcționare a pieței organizate de energie electrică, administrată de Societatea Bursa Română de Mărfuri — S.A.

CAPITOLUL I Scop și domeniu de aplicare

Art. 1. — (1) Prezentul regulament stabilește cadrul organizat pentru tranzacționarea energiei electrice pe piața organizată de energie electrică, administrată de Societatea Bursa Română de Mărfuri — S.A. prin intermediul unor platforme de tranzacționare electronice administrate de Societatea Bursa Română de Mărfuri — S.A.

(2) Societatea Bursa Română de Mărfuri — S.A. organizează piețe de energie electrică la termen, piețe pentru ziua următoare și piețe intrazilnice, în vederea tranzacționării energiei electrice în condiții concurențiale.

Art. 2. — Prezentul regulament stabilește prevederi privind:

a) segmentele pieței organizate administrate de Bursa Română de Mărfuri — S.A.;

b) datele de identificare ale entității care își asumă rolul de contraparte în cadrul fiecăreia dintre piețele produselor standardizate la termen, precum și al entității care își asumă rolul de contraparte/casă de compensare în cadrul pieței instrumentelor derivate din domeniul energiei electrice decontate prin livrare fizică;

c) descrierea produselor destinate tranzacționării în cadrul fiecărui segment al pieței organizate;

d) mecanismele de garantare, compensare, decontare a tranzacțiilor încheiate în cadrul fiecărei piețe organizate la termen;

e) cadrul de organizare și modul de desfășurare a ședințelor de tranzacționare;

f) mecanismele de tranzacționare utilizate;

g) informațiile publicate zilnic.

Art. 3. — Prezentul regulament se aplică:

a) participanților la piața organizată administrată de Bursa Română de Mărfuri — S.A.;

b) Bursei Române de Mărfuri — S.A., în calitate de operator al pieței organizate.

CAPITOLUL II Definiții și abrevieri

Art. 4. — (1) În înțelesul prezentului regulament, termenii de mai jos au semnificațiile următoare:

a) *broker* — persoana fizică ce acționează în numele și pe seama unui participant în relația cu Bursa Română de Mărfuri — S.A.,

având ca principale atribuții introducerea și întreținerea ordinelor în timpul sesiunilor de tranzacționare/licitațiilor, și care are dreptul de a angaja răspunderea participantului pe care îl reprezintă în relația cu Bursa Română de Mărfuri — S.A.;

b) *contraparte* — Bursa Română de Mărfuri — S.A., care asigură rolul de contraparte în cadrul fiecarei dintre piețele produselor standardizate la termen, precum și al pieței instrumentelor derivate din domeniul energiei electrice decontate prin livrare fizică, conform procedurilor specifice și reglementărilor contrapărții. Bursa Română de Mărfuri — S.A. își asumă și rolul de casă de compensare, conform procedurilor specifice și reglementărilor contrapărții, pentru tranzacțiile realizate prin intermediul contrapărții sau care sunt acceptate pentru compensare posttranzacționare;

c) *convenție de participare* — acord standard definit de Bursa Română de Mărfuri — S.A., încheiat cu un participant, care prevede drepturile și obligațiile reciproce ale părților privind participarea la piață, stabilit în urma unui proces de consultare publică;

d) *ordin/ofertă de vânzare/cumpărare* — ofertă introdusă de către un participant, constând dintr-o pereche preț-cantitate și alte atrbute specifice definite pentru fiecare produs în parte și care reprezintă angajamentul ferm al participantului;

e) *ofertă inițiatore* — ofertă de același tip cu oferta inițiatore, cu elemente identice, respectiv: aceeași cantitate de energie electrică, același profil zilnic de livrare și aceeași durată a livrării, aceeași opțiune privind tranzacționarea integrală/parțială, care este de același sens, respectiv vânzare sau cumpărare, și implică aderarea la același tip de contract cu cel propus de participantul inițiator;

f) *Regulile* — Regulile generale privind piețele organizate de energie electrică la termen, aprobată prin Ordinul președintelui Autorității Naționale de Reglementare în Domeniul Energiei nr. 134/2022;

g) *ofertă inițiatore* — ofertă de energie electrică care inițiază procesul de tranzacționare în conformitate cu prevederile Regulilor, ale prezentului regulament, precum și ale procedurilor operaționale proprii ale Bursei Române de Mărfuri — S.A.;

h) *participant* — persoană fizică sau juridică ce cumpără, vinde sau produce energie electrică, care este implicată în agregare sau care este un consumator dispecerizabil sau un operator de servicii de stocare a energiei, care are drept de participare la piață conform art. 12 alin. (1);

i) *prețul tranzacției* — prețul la care s-a efectuat tranzacția, înregistrat și afișat de sistemul de tranzacționare, exprimat în lei/MWh sau EUR/MWh;

j) *raport de tranzacționare* — situație emisă de sistemele de tranzacționare ale Bursei Române de Mărfuri — S.A. fiecărui participant pentru tranzacțiile proprii, conținând date complete privind ordinele/ofertele introduce și tranzacțiile încheiate;

k) *reglementările contrapărții* — set de reguli ce stabilesc mecanismele de decontare și garantare, precum și drepturile și obligațiile membrilor compensatori și ale contrapărții în cadrul procesului de tranzacționare prin intermediul contrapărții;

l) *sisteme de tranzacționare* — sisteme informatiche exploataate și administrate de Bursa Română de Mărfuri — S.A. în scopul realizării tranzacțiilor, care aplică un ansamblu de reguli și mecanisme de ofertare, negociere și tranzacționare prevăzute de prezentul regulament;

m) *tranzacție* — operațiune încheiată în sistemul de tranzacționare în urma corelării unei oferte de vânzare cu o ofertă de cumpărare, conform algoritmilor specifici ai sistemelor de tranzacționare.

(2) Definițiile prevăzute la alin. (1) se completează cu definițiile prevăzute în Legea energiei electrice și a gazelor naturale nr. 123/2012, cu modificările și completările ulterioare, și în Reguli, după caz.

Art. 5. — Abrevierile utilizate în cadrul prezentului regulament au următoarele semnificații:

a) *ANRE* — Autoritatea Națională de Reglementare în Domeniul Energiei;

b) *BRM* — Bursa Română de Mărfuri — S.A.;

c) *Piață* — va desemna, după caz, toate, respectiv fiecare dintre segmentele pieței organizate administrate de Bursa Română de Mărfuri — S.A.

CAPITOLUL III

Segmentele pieței organizate

Art. 6. — Piața organizată de energie electrică administrată de BRM cuprinde următoarele segmente:

a) piața produselor standardizate la termen;

b) piața produselor flexibile la termen;

c) piața instrumentelor derivate din domeniul energiei electrice decontate prin livrare fizică.

Art. 7. — În cadrul segmentelor pieței la termen BRM organizează secțiuni de piață în baza procedurilor operaționale supuse consultării publice dedicate anumitor participanți sau îndeplinirii anumitor obligații legale.

CAPITOLUL IV

Produsele pieței organizate

Art. 8. — BRM organizează sesiuni de tranzacționare pentru produse standardizate la termen cu o perioadă de livrare a energiei electrice care poate fi:

a) o zi, exceptând ziua următoare zilei de tranzacționare;

b) multiplu de zi, respectiv perioada integrală cuprinsă între minimum 2 zile de livrare consecutive, începând cel mai devreme cu a doua zi calendaristică următoare zilei încheierii unei tranzacții și o săptămână;

c) 1 weekend;

d) 1 săptămână;

e) 1 lună;

f) 1 trimestru;

g) 1 semestru;

h) 1 an calendaristic.

Art. 9. — BRM organizează sesiuni de tranzacționare pentru produse flexibile la termen, pentru care fiecare participant inițiator/coinitiator își definește oferta proprie de vânzare sau de cumpărare de energie electrică.

Art. 10. — BRM organizează sesiuni de tranzacționare pentru instrumente derivate din domeniul energiei electrice decontate prin livrare fizică, pentru oricare dintre profilurile zilnice de livrare la putere constantă în bandă/livrare la putere constantă la ore de vârf de sarcină/livrare la putere constantă la ore de gol de sarcină, cu o perioadă de livrare a energiei electrice care poate fi:

a) o zi;

b) 1 săptămână;

c) 1 lună;

d) 1 trimestru;

e) 1 an calendaristic.

Art. 11. — Caracteristicile privind durata livrării, respectiv data de începere și data de finalizare a livrării, puterea minimă pe interval de decontare și profilul zilnic de livrare al produselor standardizate la termen, ale produselor flexibile la termen și ale instrumentelor derivate din domeniul energiei electrice decontate prin livrare fizică vor fi stabilite prin procedurile

operaționale ale BRM, în urma unui proces de consultare publică și în conformitate cu prevederile Regulilor.

CAPITOLUL V

Participarea la tranzacționare, mecanismele de garantare, compensare, decontare a tranzacțiilor încheiate în cadrul fiecărei piețe organizate la termen

Art. 12. — (1) Participarea la tranzacționare este permisă participanților care s-au înscris la piață și manifestă o conduită de piață corectă și preventivă în raport cu restul participanților la piață, conform convenției de participare și procedurilor specifice.

(2) Participarea la piață este voluntară.

(3) BRM elaborează proceduri specifice ce conțin prevederi detaliate privind mecanismele de tranzacționare aplicabile, desfășurarea sesiunilor de tranzacționare, etapele procesului de tranzacționare și modul de corelare a ordinelor, privind garantarea tranzacțiilor, privind conduită participanților la piață și alte aspecte de reglementare a modului de tranzacționare în baza prezentului regulament, cu respectarea Regulilor, a principiilor și cerințelor specifice piețelor organizate de energie electrică la termen aprobată de ANRE, care sunt supuse consultării publice înaintea intrării acestora în vigoare, respectiv a modificării lor.

(4) Pentru piața produselor standardizate la termen, participanții pot alege tranzacționarea produselor în mod direct sau prin intermediul contrapărții. Tranzacțiile încheiate în mod direct se supun mecanismelor de garantare, compensare și decontare a tranzacțiilor prevăzute în contractele încheiate între participanți. Pentru contractele încheiate prin intermediul contrapărții, garantarea, compensarea și decontarea tranzacțiilor se realizează conform regulilor, procedurilor specifice și reglementărilor contrapărții, în legătură cu care BRM își asumă și rolul de casă de compensare. Pot fi acceptate în sistemul casei de compensare și tranzacțiile asupra cărora părțile agreează acest mod de garantare, compensare și decontare posttranzacționare sau conform dispozițiilor contractului încheiat în mod direct.

(5) Pentru piața produselor flexibile la termen, tranzacțiile se încheie în mod direct între participanți. Tranzacțiile încheiate în mod direct se supun mecanismelor de garantare, compensare și decontare a tranzacțiilor prevăzute în contractele încheiate între participanți. Pot fi acceptate în sistemul casei de compensare și tranzacțiile cu produse flexibile la termen asupra cărora părțile agreează acest mod de garantare, compensare și decontare posttranzacționare sau conform dispozițiilor contractului încheiat în mod direct.

(6) Pentru piața instrumentelor derivate din domeniul energiei electrice decontate prin livrare fizică, tranzacțiile se încheie doar prin intermediul contrapărții centrale. Garantarea, compensarea și decontarea tranzacțiilor se realizează conform regulilor procedurilor specifice și reglementărilor contrapărții, în legătură cu care BRM își asumă și rolul de casă de compensare.

Art. 13. — (1) Tranzacțiile confirmate de sistemul de tranzacționare au caracter ferm și trebuie executate prin una dintre metodele posttranzacționare prevăzute de procedurile specifice.

(2) Încheierea și/sau executarea tranzacțiilor sunt garantate financiar, în condițiile prevăzute de procedurile specifice și de reglementările contrapărții, după caz, constituirea de garanții fiind o condiție de participare la tranzacționare.

(3) Ulterior încheierii unei tranzacții, participanții asigură operațiunile posttranzacționare, prin intermediul contractelor, conform procedurii specifice.

(4) BRM supraveghează și urmărește modalitatea de încheiere a contractelor în acord cu procedurile specifice, inclusiv în ceea ce privește conformitatea clauzelor contractuale încheiate cu cele ale contractelor propuse înaintea sesiunii de tranzacționare.

(5) BRM își poate asuma rolul de contraparte a tranzacțiilor, în condițiile prevăzute de procedurile specifice și de reglementările contrapărții.

(6) BRM are dreptul de a percepe și executa garanții constituite de participanți în vederea tranzacționării, prevăzute în procedurile specifice.

CAPITOLUL VI

Cadrul de organizare și modul de desfășurare a ședințelor de tranzacționare

Art. 14. — (1) Sesiunile de tranzacționare se realizează prin intermediul sistemelor de tranzacționare.

(2) Pentru piața produselor standardizate la termen, BRM organizează sesiuni zilnice de tranzacționare în fiecare zi lucrătoare de luni până vineri, conform unui program publicat de BRM pe pagina sa de internet. În cadrul sesiunilor de tranzacționare, participanții introduc ordine prin completarea în sistemul de tranzacționare a cantității și prețului și selectarea sensului de ofertare, respectiv vânzare sau cumpărare, și realizează negocierea acestora conform mecanismelor descrise în procedurile specifice ale BRM.

(3) Pentru piața produselor flexibile la termen, BRM organizează sesiuni de tranzacționare în zilele lucrătoare de luni până vineri la solicitarea participanților inițiatori, pentru ofertele inițiatore/coinițiatore de vânzare sau de cumpărare acceptate, în urma verificării conformității acestora cu reglementările aplicabile, potrivit procedurilor specifice ale BRM.

(4) Pentru piața instrumentelor derivate din domeniul energiei electrice decontate prin livrare fizică, calendarul de tranzacționare va fi publicat pe pagina de internet a BRM, iar sesiunile de tranzacționare se vor desfășura conform calendarului stabilit, cu actualizare ori de câte ori este cazul. În cadrul sesiunilor de tranzacționare, participanții introduc ordine prin completarea în sistemul de tranzacționare a cantității și prețului și selectarea sensului de ofertare, respectiv vânzare sau cumpărare, și realizează negocierea acestora conform mecanismelor descrise în procedurile specifice ale BRM.

CAPITOLUL VII

Mecanismele de tranzacționare utilizate

Art. 15. — (1) Mecanismele de tranzacționare utilizate sunt mecanismul simplu competitiv (licitație) și mecanismul dublu competitiv (negociere continuă). Funcționarea acestor mecanisme este descrisă în procedurile specifice elaborate de către BRM.

(2) Pentru piața produselor standardizate la termen, BRM va utiliza mecanismul simplu competitiv pentru ședințele de tranzacționare inițiate de un participant și mecanismul dublu competitiv pentru ședințele de tranzacționare organizate pentru produse standardizate lansate la tranzacționare de către BRM.

(3) Pentru piața produselor flexibile la termen, BRM va utiliza mecanismul simplu competitiv.

(4) Pentru piața instrumentelor derivate din domeniul energiei electrice decontate prin livrare fizică, BRM va utiliza mecanismul dublu competitiv.

(5) BRM stabilește prin proceduri operaționale specifice proprii algoritmul de stabilire a prețului tranzacțiilor în cadrul sistemelor de tranzacționare, pentru fiecare mecanism de tranzacționare.

Art. 16. — În situații de lichiditate scăzută sau în alte condiții stabilite de BRM benefice pentru creșterea eficienței piețelor, BRM poate solicita activarea serviciilor unui furnizor de lichiditate, în următoarele condiții, în baza unei proceduri operaționale propriei supuse consultării publice:

a) furnizorul de lichiditate se angajează să oferteze o anumită cantitate de energie electrică, definită de BRM, atât la vânzare, cât și la cumpărare, în mod simultan, într-un anumit interval de timp convenit, în conformitate cu condițiile stabilite în acordul specific încheiat între acesta și BRM;

b) termenii specifici ai angajamentului privind furnizarea de lichiditate se stabilesc în acordul specific, care prevede cel puțin obligații privind introducerea în piață a ofertelor de vânzare și de cumpărare, specificarea tipului de produs pentru care se introduc ofertele, timpul de prezență cu oferte în piață, prețurile de ofertare și cantitățile oferite și diferențele între prețurile de vânzare și cumpărare oferite simultan;

c) în baza serviciului oferit, furnizorul de lichiditate poate beneficia de reduceri ale tarifelor/comisioanelor percepute sau alte beneficii financiare pentru participarea/tranzacționarea pe piață, conform acordului specific;

d) BRM va publica pe pagina sa de internet cel puțin următoarele informații privind activitatea furnizorilor de lichiditate: denumirea furnizorului, produsul pe care activează, cantitatea minimă oferată, perioada minimă de ofertare în cadrul unei ședințe de tranzacționare, diferența de preț maximă între oferta de cumpărare și vânzare introdusă simultan.

CAPITOLUL VIII Informațiile publicate zilnic

Art. 17. — BRM publică în mod transparent și nerestricționat pe pagina sa de internet, în mod continuu și imediat, informații posttranzacționare care cuprind cel puțin următoarele:

- a) denumirea produsului tranzacționat;
- b) data sesiunii de tranzacționare;
- c) prețul de atribuire;
- d) puterea/cantitatea aferente fiecărui preț de atribuire înregistrat;
- e) perioada de livrare;
- f) puterea pe interval de decontare;
- g) profilul zilnic al livrărilor.

Art. 18. — Pentru tranzacțiile încheiate pe piață produselor flexibile la termen, BRM publică pe pagina sa de internet, în plus față de informațiile prevăzute la art. 17, cel puțin următoarele informații, după încheierea fiecărei sesiuni de tranzacționare:

a) caracteristicile ofertei inițiatore: numele participantului inițiator, obiectul ofertei, vânzare sau cumpărare, și codul ofertei inițiatore, cantitatea pe interval de decontare și profilul zilnic al livrărilor, opțiunea de tranzacționare integrală/partială, perioada de livrare, prețul de deschidere, contractul propus;

b) prețul de închidere a licitației;

c) pentru fiecare tranzacție încheiată, numele vânzătorului, numele cumpărătorului, cantitatea pe interval de decontare și cantitatea totală de energie electrică tranzacționată;

d) prețul final și cantitatea aferente fiecărei oferte, inclusiv ale celor netranzacționate.

Art. 19. — Pentru tranzacțiile încheiate în cadrul pieței instrumentelor derivate din domeniul energiei electrice decontate prin livrare fizică, BRM publică zilnic, pe pagina sa de internet, la sfârșitul sesiunii de tranzacționare, cel puțin următoarele informații:

- a) ziua de tranzacționare;
- b) denumirea produsului;

- c) prețul de decontare;
- d) ultimul preț înregistrat la închiderea sesiunii zilnice;
- e) volumul tranzacționat corespunzător ultimului preț înregistrat la închiderea sesiunii zilnice;
- f) variația procentuală (crescătoare/descrescătoare) a prețului zilnic de decontare;
- g) prețul mediu ponderat și volumul total aferent acestuia;
- h) numărul tranzacțiilor înregistrate;
- i) numărul participantilor la sesiunea de tranzacționare care au realizat cel puțin o tranzacție.

Art. 20. — În atenția participantilor la piață, BRM asigură furnizarea continuă și imediată a raportului de tranzacționare după încheierea unei tranzacții într-un format electronic, care se trimite brokerilor participanti la tranzacție și care conține cel puțin următoarele elemente:

- a) numărul raportului BRM;
- b) data sesiunii de tranzacționare;
- c) denumirea produsului tranzacționat;
- d) puterea, exprimată în MW;
- e) perioada de livrare;
- f) numărul de identificare a fiecărei tranzacții;
- g) numele celuilalt participant la tranzacție, după caz;
- h) calitatea participantilor la tranzacție (vânzător/cumpărător);
- i) cantitatea de energie electrică tranzacționată, exprimată în MWh;
- j) prețul tranzacției;
- k) marca de timp.

Art. 21. — (1) Toți participantii la piață au posibilitatea vizualizării în timp real, pe bază de acces securizat prin intermediul sistemului de tranzacționare, a informațiilor privind ofertele și tranzacțiile pentru fiecare produs standardizat.

(2) Rezultatele sesiunii de tranzacționare se publică pe pagina sa de internet a BRM, www.brm.ro, în cadrul secțiunii dedicate tranzacționării pe piețele de energie electrică.

CAPITOLUL IX Dispoziții finale

Art. 22. — BRM aplică prezentul regulament, procedurile specifice și reglementările contrapărții, după caz, conform dispozițiilor acestora și ale convenției de participare, cu respectarea Regulilor, a principiilor și cerințelor specifice piețelor organizate de energie electrică la termen aprobate de ANRE.

Art. 23. — (1) Pentru activitățile și serviciile desfășurate, BRM are dreptul de a percepe participantilor la piață contractelor la termen de energie electrică tarife și comisioane, după cum urmează:

- a) tarif de înscriere anual (lei/participant/an);
- b) comision de tranzacționare conform grilei de comisioane, aplicat numai participantilor — parte în tranzacție.

(2) În cazul neachitării obligațiilor prevăzute la alin. (1) până la termenul scadent, BRM are dreptul de a suspenda accesul participantului la sesiunile de tranzacționare viitoare, până la momentul achitării obligațiilor.

(3) Tarifele și comisioanele percepute sunt instituite în baza deciziei consiliului de administrație al BRM și sunt publicate pe pagina sa de internet a BRM.